

A Fővárosi Ítéltábla dr. Incze András Péter ügyvéd (.....) által képviselt felperesnek dr. Kende Tamás ügyvéd (.....) által képviselt alperes ellen változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. október 26-án kelt 33.G.42.417/2016/8. számú ítélete ellen a felperes részéről benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága 2016. május 12-én kelt174. számú végzésének 1/26. számú rovata alatt bejegyzett adatát hatályon kívül helyezi.

Felhívja a Fővárosi Törvényszék Cégbíróságát az 1/26. számú rovat alatt bejegyzett cégjegyzéki adat törlésére, továbbá az alperes törvényes állapota helyreállításához szükséges törvényességi felügyeleti intézkedések megtételére.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 84.000 (nyolcvannégyezer) forint eljárási illetékből és 30.000 (harmincezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló első- és másodfokú együttes perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított, és a Fővárosi Ítéltábla által a közhiteles cégnyilvántartás adatai alapján pontosított és kiegészített tényállás szerint a 2.400.000 forint jegyzett tőkéjű alperesben a felperes 900.000 forint (37,5 %), a 1.500.000 forint (62,5 %) mértékű törzsbetéttel volt tag.

..... a felperesnek 100.000 euró kölcsönt nyújtott. Felperes 2011. június 20-án a tartozását elismerte, a kölcsön visszafizetése elmulasztása esetére az alperesben meglévő üzletrésze alperes törzstőkéje 10 %-ának megfelelő mértékű hányadára vételi jogot biztosított

A felperes a tartozását részben sem fizette meg, ezért 2011. szeptember 2-án módosítva a fenti szerződést a felperes további fedezetet ajánlott fel oly módon, hogy az opciós jog minden naptári hónap 1. napján + 3 %-kal nagyobb, így 2011. szeptember 2-án 13 %, október 1-jén 16 %, november 1-jén 19 %, december 1-jén 21 %, 2012. január 1-jén 24 % mértékű üzletrészre gyakorolható joghatályosan. A módosítás szerint az opciós jog az üzletrész maximum 24 %-ára volt gyakorolható 2012. január 31-ig.

A felperes törzsbetétének mértéke 2011. szeptember 30-án 660.000 forintra (27,5 %) csökkent, ezzel egyidejűleg 240.000 forint névértékű törzsbetéttel (10 %) az alperes tagjává vált, a részesedése az alperesben ekkor változatlanul 62,5 % volt.

..... 2012. januárjában gyakorolta a vételi jogát a felperes 660.000 forint névértékű üzletrésze 576.000 forint névértékű -a teljes törzstőke 24 %-át kitevő - részére.

Az alperes 2012. január 27-i taggyűlése a felperes üzletrészét felosztotta egy darab 560.000 forint és egy darab 100.000 forint névértékű üzletrészre. A felperes a taggyűlésen jelezte, hogy a vételi jogi szerződést semmisnek tartja, azt megtámadta.az 560.000 forint névértékű üzletrész megszerzését jogszerűnek tekintette, és bejelentette, hogy a 100.000 forintos üzletrész vonatkozásában is résztulajdonossá kíván válni. (..... tulajdonszerzése, alperesben taggá válása a cégjegyzékben nem került bejegyzésre.)

A az alperesnek 2012. február 13-án bejelentette, hogy ezen a napon 85,8 % mértékű minősített többséget biztosító befolyást szerzett az alperesben. (A teljes törzstőke 62,5 %-át kitevő 1.500.000 forint névértékű törzsbetéte megnövekedett a megszerzett, a törzstőke 23,3 %-át kitevő 560.000 forint névértékű törzsbetéttel.)

Az alperes 2012. február 13-i tagjegyzéke szerint az alperesnek ezen a napon a2.060.000 forint, 240.000 forint törzsbetéttel volt tagja, míg a 100.000 forint törzsbetét a felperes közös képviselő által képviselt felperes és a közös tulajdonában álló közös üzletrész volt.

E tagjegyzék szerinti változásokat a cégbíróság az alperes cégjegyzékében átvezette, törölte a tag felperest, bejegyezte a minősített többségű befolyásszerzését, továbbá a felperest a közös üzletrész képviselőjeként.

A felperes I. r. és a II. r. alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és eredeti állapot helyreállítása iránt pert indított. Keresetében annak megállapítását kérte, hogy a felek között 2011. június 20. napján kötött, és 2011. szeptember 2. napján módosított opciós jog alapítással együttes kölcsönszerződés és tartozáselismerő nyilatkozat semmis, mert az jogszabályba és jó erkölcsbe ütközik, valamint uzsorás jellegű. A semmisség jogkövetkezményeként kérte az I. r. alperes által gyakorolt vételi jog, valamint az I. és II. r. alperesek által megkötött üzletrész adásvételi szerződés semmisségének megállapítását, és az eredeti állapot helyreállítását akként, hogy kerüljön megállapításra: a felperes továbbra is tulajdonosa az alperesi társaság 24 százalékos üzletrészenek, továbbá a bíróság keresse meg a Fővárosi Törvényszék Cégbíróságát a tulajdonosváltozás bejegyzése iránt, és kötelezze őt 65.000 euró visszafizetésére.

A perben eljáró Győri Törvényszék P.20.472/2012/51. számú jogerős ítéletével megállapította, hogy a felperes, és az I. r. alperes (.....) között 2011. június 20. napján létrejött és 2011. szeptember 2. napján módosított „kölcsönszerződés és tartozáselismerő nyilatkozat opciós jog alapítással” elnevezésű szerződés alapján 2011. szeptember 3. napjától kezdődően késedelmi kamat fizetésére köteles a felperes. Az ítélet megállapította továbbá azt is, hogy az I. és II. r. alperesek (.....) között 2012. február 13. napján az alperesi társaság üzletrészenek 24 százaléka tekintetében létrejött adásvételi szerződés az üzletrész 10 százalékat meghaladó részében érvénytelen. Ezt meghaladóan a Győri Törvényszék a keresetet elutasította.

Az indokolás szerint a törvényszék a felperes 2011. június 20-án kötött kölcsönszerződés és opciós jogot alapító szerződés érvénytelensége megállapítására irányuló valamennyi keresetét teljes körűen elutasította. A vételi jogot módosító 2011. szeptember 2-án kelt szerződés vonatkozásában „észlelte a szerződésmódosítás - nem a felperes által megjelölt - jogszabályba ütközését.” A 2/2010. (VI.28.) PK vélemény 5.a) pontja, a Ptk. 247.§ (2) bekezdése, a 200. § (3) bekezdése idézését követően rögzítette, hogy a szerződő felek szándéka a szerződésmódosítással a felperesi pénzfizetési késedelem jogkövetkezményeinek meghatározása volt. Kitért arra, hogy a Ptk. 246.§ (1) bekezdése

kötbérként pénzüsszeget említ ugyan, de a hozzá fűzött kommentár szerint más vagyonérték is betöltheti a kötbér szerepét, amelyre a kötbérre vonatkozó szabályokat megfelelően kell alkalmazni. „Ezért nem volt akadálya annak, hogy a bíróság a Ptk. 247. § (2) bekezdése és 200. § (2) bekezdése alapján megállapítsa, hogy a felperes és az I. r. alperes 2011. szeptember 2-án kelt megállapodása jogszabályba ütközik, amely azonban nem semmis, mert ahhoz a Ptk. azt a jogkövetkezményt fűzi, hogy a kötbér kikötés figyelmen kívül hagyásával a késedelmi kamat szabályait kell alkalmazni.” (8. oldal alulról negyedik bekezdés). A szerződésmódosítás jogszabályba ütközése okán annak jóerkölsbe ütközése vizsgálatát mellőzte. Ezt követően úgy folytatódott az ítélet, hogy „A fentiekből következően az I. r. alperes jogszerűen kizárólag a 2011. június 20-án kelt szerződésnek megfelelően, azaz a Kft. 10 %-os üzletrésére gyakorolhatta vételi jogát. Ebből adódóan a II. r. alperes is csak e 10 % üzletrész tulajdonjogát szerezhette meg a Ptk. 117. § (1) bekezdése alapján, a további 14 % üzletrész tekintetében az I-II. r. alperesek által kötött adásvételi szerződés érvénytelen.” (8. oldal alulról második bekezdés).

A felperes 2015. június 15. napján törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatása iránti kérelemmel fordult a Fővárosi Törvényszék Cégbíróságához (továbbiakban cégbíróság), kérve a Győri Törvényszék jogerős P.20.472/2012/51. számú ítélete alapján az eredeti állapot helyreállítását az alperesi társaság tagi jogviszonyai körében. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet megállapította, hogy közte és, valamint ez utóbbi személy és a között 2012. február 13. napján az alperesi társaságban fennálló üzletrésének adásvétele tárgyában létrejött szerződés a 10 százalékot meghaladó mértékben, azaz a 14 százalékos részében semmis.

Az alperes 2016. április 1. napján, a fenti, Cgt. 01-15-015296 számú törvényességi felügyeleti eljárás tartama alatt változásbejegyzési kérelmet nyújtott be a Fővárosi Törvényszék Cégbíróságához.

A jegyzett tőke 32.400.000 forintról 2.400.000 forintra változása bejegyzését kérte. Egyebek mellett csatolta a Fővárosi Törvényszék Kúria által hatályában fenntartott, az alperes jegyzett tőkéjének emelése alapjául szolgáló taggyűlési határozatokat hatályon kívül helyező 11.G.41.521/2013/13. számú ítéletét és a 2016. március 25-én kelt tagjegyzéket. A tagjegyzék szerint a 2.060.000 forint (85,8 %), 240.000 forint (10 %) névértékű törzsbetéttel tag, míg a felperes által képviselt 100.000 forint névértékű közös üzletrész (4,2 %), a felperes és a tulajdonában áll. (A felperes 84.000 forint, a 16.000 forint névértékű közös üzletrész-hányad tulajdonosa.)

A változásbejegyzési eljárásban a cégbíróság 2016. április 12-én kelt 162. sorszámu végzésével olyan egységes szerkezetbe foglalt létesítő okirat és tagjegyzék csatolására hívta fel az alperest, amely megfelel a Győri „Ítéltábla” 2014. május 3-án jogerőre emelkedett P.20.472/2012/51. számú ítéletének, mivel a változásbejegyzési kérelem alapjául nem szolgálhat olyan 2016. március 25-én kelt tagjegyzék, ami ellentétes egy jogerős ítélettel.

A hiánypótlási felhívásra az alperes a változásbejegyzési kérelmet módosította és a jegyzett tőke változásának bejegyzésén túl a tagsági jogviszony 2016. április 18-i kezdő időpontjával bejegyezni kérte tagot. A kérelemhez mellékelte a Győri Törvényszék ítéletét,alpereshez címzett, 2016. március 9-én kelt levelét, melyben kérte a Győri Törvényszék jogerős ítéletében foglaltak teljesítését, az érvénytelenséggel érintett üzletrész névére történő visszajegyzését arra hivatkozva, hogy a jogerős ítéleti rendelkezésben foglaltak alapján a tagnak az alperesben levő üzletrésze 10 % mértékre csökkent, a további 14 % mértékű üzletrész tulajdonjoga visszaszállt rá. Csatolásra került továbbá a 2016. április 18-án kelt társasági szerződés, és tagjegyzék. Ez utóbbi szerint az érvénytelen törzstőke emelést megelőző állapot szerinti 2.400.000 forint törzstőkén az egyes tagok a következő üzletrészekkel bírnak: 1.724.000 forint (71,8%), 240.000

forint (10%), közös képviselő útján 100.000 forintos (4,2%) közös üzletrész vonatkozásában 84.000, a16.000 forint üzletrész-hányaddal, 336.000 forint (14%). A kísérőlevélben az alperes jelezte, hogy a két jogerős ítélet szerinti helyzetet két külön cégeljárásban kívánta volna helyreállítani.

A felperes 2016. április 27. napján bejelentette a törvényességi felügyeleti eljárásban, hogy az alperesi társaság 2016. április 25. napján kelt kérelme, és az ahhoz csatolt tagjegyzék helytelen, mert nem a Győri Törvényszék jogerős ítéletében foglaltaknak megfelelően tünteti fel a tagokat. A Győri Törvényszék ugyanis megállapította, hogy a vételi jogát csak az alperes 10 százalékos üzletrésze gyakorolhatja. Mivel az általa jogosan megszerezhető 10 százalék mértékű üzletrészt tovább értékesítette a számára, a tagjegyzékben már nem lehet jogszerűen feltüntetni, tekintettel arra, hogy a győri ítélet kimondta: a felperes üzletrésze 10 százalékos meghaladó részében - azaz a 14 százalék vonatkozásában - a vételi joggal megszerezhető üzletrész csak ilyen mértékű volt.

A cégbíróság 2016. május 12-én kelt - a Céglőnyben 2016. május 14-én közzétett -/174. számú végzésével az alperes cégjegyzékébe bejegyezte a létesítő okirat módosításának 2016. április 18-i keltét, a jegyzett tőke 32.400.000 forintról 2.400.000 forintra változását, továbbá 1/26 rovatszám alatt tagot a tagsági jogviszony kezdeteként 2016. április 18. napját tüntetve fel.

A cégbíróság ezt követően a 2016. május 17-én kelt és fellebbezés hiányában 2016. június 8-án jogerőre emelkedett Cgt.01-15-015296/17. számú végzésével a felperes törvényességi felügyeleti kérelmét elutasította. A végzés indokolásában úgy foglalt állást, hogy a Győri Törvényszék ítéletének rendelkező része csak és a között 2012. február 13-án létrejött szerződésnek az üzletrész 10 %-át meghaladó részére mondta ki az érvénytelenséget, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította, az ítélet rendelkező része nem tartalmazza, hogy a felperes és a között létrejött szerződés akár részben érvénytelen. Az ítélet indokolása nem volt figyelembe vehető, az nem képezi végrehajtás alapját és nem szolgálhat az üzletrészek arányainak megváltoztatására. Az alperes a Kúria és a Győri Törvényszék ítéletének megfelelő változásbejegyzési kérelmet előterjesztette, a változásokat a cégbíróság 2016. május 12-én bejegyezte, ezáltal az alperes törvényes működése helyreállt.

Felperes 2016. június 10-én előterjesztett, utóbb pontosított keresetében a174. számú változásbejegyző végzés 1/26. rovatszám alatt bejegyzett adata hatályon kívül helyezését, alperes törvényes állapot helyreállítására felhívását, a felhívás eredménytelensége esetére a cégbíróság megkeresését kérte a szükséges intézkedések megtétele céljából, továbbá alperes perköltségben marasztalását. Előadta, hogy a Győri Törvényszék ítéletének indokolása megállapította, hogy az alperes törzstőkéjének 10 %-át, tehát a 240.000 forint névértékű üzletrészhányadot meghaladó mértékben a és a közötti üzletrész adásvételi szerződés semmis, ennek megfelelően az annak előzményét képező opciós szerződés is semmis volt. A 10 százalékos érvényességi határ a kölcsön és opciós szerződésre is vonatkozik. Ebből következően semmis volt a közös üzletrész létrehozása, abban a tulajdonszerzése, továbbá a 320.000 forint üzletrész hányad szerzése, mivel ezt érvénytelenség folytán sem szerezhette meg. A cégbíróság nem jegyezhette be tagként mivel a jogerős ítélet szerint csak 10 % mértékű üzletrészt gyakorolhatta a vételi jogát, ezt a hányadot pedig továbbértékesítette a-nek. Hangsúlyozta, keresete nem a jogerős ítélet felülvizsgálatára irányul. A cégbírósnak helyesen az ő tulajdonjogát kellett volna a sérelmezett végzéssel helyreállítani. Utalt arra is, hogy 2015. június 15-én törvényességi kérelmet terjesztett elő a Győri Törvényszék jogerős ítélete alapján, mely eljárásban a 2016. április 1-jén benyújtott változásbejegyzési kérelemhez csatolt tagjegyzék kapcsán jelezte,

hogyan az a jogerős ítéletben foglaltaknak nem felel meg, az alperes továbbra sem állította helyre a törvényes működését. A perbeli legitimációja fennállása vonatkozásában arra hivatkozott, hogy a keresetindítás joga azért illeti meg, mert az alperes nem állította helyre a törvényes állapotot, nem őt jegyeztette be tagként. A törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatása iránti kérelmét a cégbírószág azon okból utasította el, mert a 174. számú változásbejegyző végzéssel helyt adott a változásbejegyzési kérelemnek.

Alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását, felperes perköltsége megfizetésére kötelezését kérte. Vitatta a felperes perbeli legitimációját arra hivatkozással, hogy a keresettel támadott cégbírószági végzés nem tartalmaz a felperesre rendelkezést. Előadta, hogy a cégbírószág 174. sorszámú végzése a Győri Törvényszék P. 20.472/2012/51. sorszámú jogerős ítélete, továbbá a Kúria Gfv.V.30.161/2015/4. számú, a törzstőke emelés érvénytelenségét megállapító ítéletén alapul. A győri ítélet megállapította, hogy a és a között a felperesi üzletrész 24 százalékos mértéke tárgyában létrejött üzletrész átruházási szerződés a 10 százalékot meghaladó mértékében semmis, ezen felül a keresetet elutasította a bíróság. A jogerős ítéletben foglaltaknak megfelelően kezdeményezte tagként történő bejegyzését a cégjegyzékbe, tekintettel arra, hogy az ítélet az opciós szerződés érvénytelenségét - a felperes kereseti kérelmét e vonatkozásában elutasítva -, nem mondta ki. Az ítélet jogerős, ezért a jelen perben annak tartalma nem bírálható felül még közvetve, a cégbírószági végzés megtámadása útján sem. A rendelkező rész tartalmazza a bíróság döntését. E körben egyértelműen megállapítható, hogy a bíróság a kereseti kérelmet abban a vonatkozásban utasította el, hogy állapítsa meg a felperes és között létrejött kölcsönszerződés és opciós szerződés érvénytelenségét. Mivel a Győri Törvényszék ítéletében a jelen perben előterjesztett kereseti kérelemmel ellentétesen döntött a kérdésben, ezért az ítélt dolog, amelyet jelen perben nem lehet felülbírálni. E körben az alperes utalt a Pp. 229. § (1) bekezdésében foglaltakra, az anyagi jogerő pozitív és negatív irányára. Az anyagi jogerő pozitív oldalát abban jelölte meg, hogy a peres felek és a bíróság, illetve más hatóságokra a jogerős döntés kötelező, azt utóbb vitássá nem tehetik, és más eljárásban a bíróságok és hatóságok a jogerős ítéletet kötelesek alapul venni döntésükhöz. Az anyagi jogerő negatív oldalával kapcsolatban hivatkozott arra az alperes, hogy a győri ítélettel jogerősen elbírált jog iránt újabb pert nem lehet indítani, az „ítélt dolog” (rés iudicata).

Hivatkozott arra is, hogy a Ctv. 65. § (1) bekezdése alapján indult perben a végzés, vagy az annak meghozatala alapjául szolgáló iratok jogszabályba ütközésére lehet csak hivatkozni. Ebből is következik, hogy a jelen perben a győri jogerős ítélet rendelkező részét nem lehet felülbírálni, csak azt vizsgálhatja a perbíróság, hogy a cégbírószág a változásbejegyzési kérelem elbírálása során figyelembe vette-e a jogerős győri ítélet rendelkezését. Mivel a cégbírószág a Győri Törvényszék ítéletével összhangban hozta meg a 174. sorszámú végzését, ezért a kereset nem alapos. Amennyiben a győri ítéletnek a felperes és jogviszonyára vonatkozó rendelkezése nem felelt meg a felperesnek, akkor abban a perben jogorvoslattal kellett volna élnie.

Az elsőfokú bíróság 2016. október 26-án kelt 33.G.42.417/2016/8. számú ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest 25.400 forint perköltség megfizetésére. Az ítélet indokolásában a 2006. évi V. törvény (Ctv.) 65. § (1)-(3) bekezdése, 78. § (2) bekezdése idézését követően arra az álláspontra helyezkedett, a felperes a törvényességi kérelme cégbírószág általi elutasítására tekintettel jogosult volt a jelen per megindítására. Kifejtette, hogy a cégbírószág a 174. sorszámú végzését a Győri Törvényszék P.20.472/2012/51. sorszámú jogerős ítélete alapján hozta meg. A győri ítélet peres felekre, valamint harmadik személyekre kötelező rendelkező része a felperes keresetének csak a és a közötti üzletrész-adásvételi szerződés részleges érvénytelenségét állapította meg, valamint a felperest terhelő késedelmi kamatfizetési kötelezettséget, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A felperes e körben iratellenesen állította jelen perben (a

törvényességi felügyeleti eljárásban is), hogy a Győri Törvényszék az opciós szerződésre kiterjedően állapította meg annak részleges érvénytelenségét (a 10%-os üzletrészen felüli mértékben). Az ítélet indokolása valóban tartalmaz olyan megállapítást, miszerint csak a felperes 10%-os üzletrészeire gyakorolhatta vételi jogát, a rendelkező rész azonban nem. A rendelkező részben foglalt „ezt meghaladóan elutasítja” kifejezés alatt mindazokat a kereseti kérelmeket kell érteni, amelyeknek a Győri Törvényszék nem adott helyt. A Győri Törvényszék az ítélet rendelkező részében nem mondta ki a felperes és alperes közötti opciós szerződés és ezen alapuló vételi jog gyakorlásának érvénytelenségét, így e körben a kereset elutasítottnak minősül. Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy mindezek alapján „a felperes és közötti üzletrész-átruházást az alperesi társaságban fennálló 24%-nyi üzletrész tekintetében a feleknek és a Cégbíróságnak - valamint a jelen perbíróságnak is - érvényesnek kell elfogadnia”. Erre figyelemmel a változásbejegyző végzés nem jogszabálysértő, mert a jogerős győri ítélet rendelkezését betartva került meghozatalra tagsági jogviszonyának bejegyzése vonatkozásában.

Az ítélettel szemben a felperes fellebbezett. Elsődlegesen az ítélet keresete szerinti megváltoztatását, másodsorban az ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Előadta, hogy keresetével a Győri Törvényszék jogerős ítéletének kívánt érvényt szerezni. A Törvényszék rögzítette, hogy az eredeti állapot helyreállításáról nem rendelkezhetett felhatalmazás hiányában, a változást a cégbíróság jegyezheti be a társaság törvényes képviselőjének kérelmére, ilyen kérelem hiányában pedig törvényességi felügyeleti eljárás keretében. Ez azonban elmaradt. Az elsőfokú bíróság az ítéletet tévesen értelmezte akként, hogy a Győri Törvényszék nem állapította meg, hogy közte és közötti opciós szerződés alapján csupán 10% mértékű üzletrészt szerezhetett. A Győri Törvényszék az opciós szerződés jogszabályba ütközését megállapította, a semmisséget pedig azért nem, mert amint azt kifejtette, jogszabályba ütköző szerződés semmis, kivéve, ha ahhoz a jogszabály más jogkövetkezményt fűz. Márpedig a Győri Törvényszék jogerős ítélete szerint jelen esethez a jogszabály más következményt fűz, és annak szellemében hozta meg döntését, amint ez az ítélet 8. oldal 6-8. bekezdéséből kitűnik. Egyrészt tehát azt állapította meg a jogerős ítélet, hogy a 2011. szeptember 2-i megállapodás, mely alapján az üzletrészenek 10%-ára alapított opció a fizetési késedelem esetén az üzletrész növekvő hányadára, de legfeljebb 24%-ára gyakorolható, az valójában kötbér, másodsorban azt, hogy ez a megállapodás jogszabályba ütközik, harmadsorban pedig a jogszabályba ütközés jogkövetkezményeként annak alkalmazását kizárja és késedelmi kamatra változtatja. Ennek megfelelően lett kötelezve a kötbér (azaz a 14%-kal növelt üzletrészre alapított opció) helyett késedelmi kamat fizetésre az ítélet rendelkező részében.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság tévesen tekintette a keresetet megalapozottnak. nincs semmilyen jogcíme a tulajdonszerzésre, ezért őt tulajdonosként nem lehet bejegyezni, hanem tulajdonosként végső soron felperes a bejegyzendő.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását, a felperes másodfokú perköltségében marasztalását kérte. Előadta, hogy a felperes a fellebbezését is a Győri Törvényszék ítélete indokolásából kiragadott egyes szemelvényekre alapozza, nem a rendelkező részre. Az ítélet rendelkező része tartalmazza a bíróságnak a kereseti kérelem tárgyában hozott döntését, melynek ki kell terjednie a perben, illetve az egyesített perekben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre. A végrehajtás csak és kizárólag a rendelkező rész elemeire terjedhet ki. A Győri Törvényszék ítélete rendelkező része teljesen egyértelmű rendelkezést tartalmaz. Megállapítja a (I. r. alperes) és a (II. r. alperes) között létrejött (2. sz.) adásvétel részleges érvénytelenségét, a keresetet pedig ezt meghaladóan elutasítja. A felperes az ítélet ellen nem fellebbezett. A változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezése iránti per korlátozott körben, csak és kizárólag a végzés vagy az annak meghozatala alapjául szolgáló iratok jogszabályba ütközése miatt indítható. A per során eljáró

bíróság nem bírálhatja felül a Győri Törvényszék ítélete rendelkező részét, csupán azt vizsgálhatja meg, hogy az alperes annak megfelelően járt-e el. A győri ítélet rendelkező részében pedig a felperes által kívánt rendelkezések nem szerepelnek. A Győri Törvényszék ítélete egyértelmű rendelkezéssel a 2. adásvétel részleges érvénytelenségét állapította meg, a keresetet ezt meghaladóan teljes egészében elutasította. Utalt arra is, hogy az elsőfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék Cégbíróságával azonos álláspontra jutott a bekért győri ítélet elemzése alapján.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozott.

A cégnyilvántartásra, a cégeljárásra, és a törvényességi felügyeleti eljárásra, valamint a cégbejegyző (változásbejegyző) végzés elleni jogorvoslatra nézve a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) tartalmaz rendelkezéseket.

A Ctv. 65. § (1) bekezdése a kérelemnek helyt adó változásbejegyző végzés elleni fellebbezés lehetőségét kizárja. Ugyanakkor úgy rendelkezik, hogy a végzés, vagy annak meghozatala alapjául szolgáló iratok jogszabályba ütközése miatt az ügyész, valamint az, akire a végzés rendelkezést tartalmaz - a rendelkezés őt érintő részére vonatkozóan - pert indíthat a cég ellen a végzés hatályon kívül helyezése iránt.

Ezen sajátos pertípus lényege annak vizsgálata, hogy a rendelkezésre álló adatok és a Ctv. bejegyzési (változásbejegyzési) eljárásra meghatározott szabályai alapján helye volt-e az adat (adatok) bejegyzésének. A perbíróság vizsgálódásának keretét a cégeljárás szabályai határozzák meg.

A Ctv. 22. § (1) bekezdése szerint a cégnyilvántartás hitelesen tanúsítja a benne feltüntetett adatok, továbbá a bejegyzett jogok és tények fennállását, illetve azok változásait.

A Ctv. 72. § (1) bekezdése értelmében a törvényességi felügyeleti eljárás célja a cégnyilvántartás közhitelességének, a cég törvényes működésének biztosítása. Törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatásának van helye jogsértő cégjegyzéki adat esetén (74. § (1) bekezdés a)-b) pont), továbbá akkor is, ha a létesítő okirat vagy annak módosítása, illetve a cégjegyzék nem tartalmazza azt, amit a cégre vonatkozó jogszabályok kötelezően előírnak.

A Ctv. 77. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatását az eljárás lefolytatásához fűződő jogi érdekét valószínűsítő személy is kérheti.

A változásbejegyzési eljárás és a törvényességi felügyeleti eljárás kivételesen össze is kapcsolódhat. A Ctv. 78. § (1) bekezdése értelmében ugyanis a bejegyzési kérelem tárgyához kapcsolódó törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatása iránti kérelem a bejegyzési, változásbejegyzési eljárás alatt is előterjeszthető, ha a bejegyzési, változásbejegyzési kérelem vagy annak egyes részei, mellékletei jogszabályba ütköznek. A (2) bekezdés kimondja, hogy a cégbíróság a bejegyzési kérelemről, illetve a törvényességi felügyeleti kérelemről együttesen dönt. A bejegyzési kérelemnek helyt adó és ezáltal a törvényességi felügyeleti kérelmet elutasító végzés ellen fellebbezésnek nincs helye, azonban a 65. §-ban meghatározott perindítási jog a kérelmezőt is megilleti.

A Fővárosi Ítéltábla a BDT2014.3140. számon közzétett eseti döntésében annak rögzítése mellett, hogy a cégbíróságnak a törvényességi felügyeleti kérelemről és az azzal összefüggő változásbejegyzési kérelemről egyidejűleg kell döntenie, rámutatott, hogy nincs jelentősége annak, hogy a taggyűlési határozat alapján a változásbejegyzési kérelem vagy a törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatása iránti kérelem érkezik előbb a cégbírósághoz, az együttes elbírálási kötelezettség mindaddig fennáll, ameddig a két eljárás folyamatban van.

A Kúria a BH2015.333. számon közzétett eseti döntésében pedig úgy foglalt állást, hogy a peres bíróságnak a változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezésére irányuló perben elsődlegesen azt szükséges vizsgálnia, hogy a bejegyzési kérelem elbírálásának folyamatban léte alatt benyújtott törvényességi felügyeleti kérelem érdemi elbírálásának feltételei fennálltak-e. Amennyiben nem, kizárólag a Ctv. 65. § (1) bekezdésében meghatározott körben vizsgálható a törvényességi felügyeleti kérelmet előterjesztő fél által benyújtott kereset.

A jelen per előzményeként folyamatban volt törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatását a felperes lényegében azon indokkal kezdeményezte az alperes (kérelmezett) ellen, hogy az alperes tagokra vonatkozó közhiteles cégnyilvántartásba bejegyzett cégjegyzéki adata, tagjegyzéke nem felel meg a Győri Törvényszék P.20.472/2012/51. számú jogerős ítéletének (a továbbiakban győri ítélet), sérül a cégnyilvántartás közhitelessége.

A Győri Törvényszék előtti per a felperes alperesi üzletrésze egy hányadának tulajdonjogi sorsa tárgyában folyt, annak eldöntésétől függött, hogy a felperes és a milyen mértékű üzletrésszel tagja az alperesnek, illetőleg, hogy tagja-e. Ezen ok a felperes törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatásához fűződő jogi érdekét megalapította.

A felperes által kezdeményezett törvényességi felügyeleti eljárás már folyamatban volt a jelen per tárgyát képező változásbejegyzési eljárás megindulásakor.

A változásbejegyzési eljárásban a cégbíróság a Ctv. 50. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 46. § (1) bekezdése alapján azt vizsgálja, hogy a kötelezően bejegyzendő adatok, illetve a létesítő okirat, valamint a bejegyzési kérelem alapjául szolgáló, az 1-2. számú mellékletben felsorolt, kötelezően, illetve szükség szerint csatolandó okiratok megfelelnek-e a jogszabályok rendelkezéseinek.

Mivel az alperes a Kúria Gfv.V.30.161/2015/4. számú határozatára alapítva a jegyzett tőke változásának bejegyzése alapjául létesítő okiratot és olyan, a 2012. február 13-i tagjegyzékben foglalt adatokkal megegyező tartalmú 2016. március 25-én kelt tagjegyzéket csatolt, mely nem áll összhangban a felperes törvényességi felügyeleti kérelmében írtakkal, a cégbíróság a törvényességi kérelmet a változásbejegyzési eljárás tárgyához kapcsolódónak tekintette és hiánypótlási eljárást folytatott, melynek eredményeként az alperes cégjegyzékének 26/1. számú rovatába bejegyezte tagot.

Tekintettel arra, hogy a felperes törvényességi felügyeleti kérelme érdemi elbírálásának feltételei fennálltak, az ezen kérelemre indult törvényességi felügyeleti eljárással párhuzamos folyt változásbejegyzési eljárásban meghozott végzéssel, illetőleg annak tagot bejegyző adatával szemben a felperest - a törvényességi felügyeleti kérelmének elutasítása folytán - megillette a perindítás joga, tekintet nélkül arra, hogy rá nézve a bejegyző végzés nem tartalmaz rendelkezést.

Az elsőfokú bíróság helytállóan tekintette ezért a felperes keresetösségi jogát fennállónak, helytállóan bocsátkozott a kereset érdemi elbírálásába.

A Győri Törvényszék előtt folyt perben félként részt nem vevő alperes a változásbejegyzési eljárásban a cégbíróság hiánypótlási felhívását követően olyan, 2016. április 18-án kelt tagjegyzéket (társasági szerződést) csatolt, amelynek tartalma a győri ítélet általi értelmezésének és az alperes jelen perben képviselt álláspontjának felelt meg.

Miután a felperes a törvényességi felügyeleti eljárásban kérelmét kiegészítve vitatta az alperes által csatolt okiratok győri ítéletnek, a valós tagi állapotnak megfelelőségét, tag bejegyezhetőségét, a cégbíróság helytállóan tette vizsgálata tárgyává a benyújtott társasági iratokat abból a szempontból, hogy azok a győri ítélettel kialakult tagi állapotot tükrözik-e. Tévedett azonban annak értelmezése során.

A Fővárosi Ítéltábla osztotta az alperes jelen másodfokú eljárásban is kifejtett elvi álláspontját a jogerős ítélet rendelkező részének és indokolásának viszonya, az ítélet végrehajthatósága, felül nem

bírálatossága tekintetében. A Pp. 213. § (1) bekezdése és a 220. § (1) bekezdés d) pontja, 221. § (1) bekezdése értelmében valóban a rendelkező rész tartalmazza a bíróság keresetről való érdemi döntését, míg az indokolás a rendelkező részt hivatott „csupán” alátámasztani a valós tényállás megállapításával és az irányadó anyagi jogszabályok helyes alkalmazásával. Mindezek tükrében is azt kellett azonban megállapítani, hogy a győri ítélet rendelkező részéből is az következik, hogy a felperestől nem szerzett az alperesi üzletrészek 10 %-át meghaladó mértékű üzletrészt. Az indokolásból egyértelműen kitűnik, hogy a Győri Törvényszék a vételi jogot biztosító megállapodás 2011. szeptember 2-i módosítását, így a vételi jog alperesi üzletrész 10 %-ot meghaladó mértékre gyakorolhatóságát jogszabályba ütközőnek találta. A Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján viszont nem minősítette semmisnek, mivel az ítélet 8. oldalán levezetett jogi álláspontja szerint ezen jogszabályba ütközéshez a jogszabály - a Ptk. - más jogkövetkezményt fűz. A törvényszék a szerződés jogszabályba ütköző voltát a rendelkező részben nem mondta ki, nem is volt szükséges erről kifejezetten rendelkeznie, kizárólag a jogszabályba ütközés jogkövetkezményét vonta le akként, hogy a felperest kötelezte késedelmi kamat fizetésre 2011. szeptember 3-tól. Mivel a 10 %-ot meghaladó mértékre az opciós jog 2011. szeptember 2-től lett volna gyakorolható, de ehelyett a törvényszék késedelmi kamatfizetési kötelezettséget állapított meg a felperes terhére, az ítélet rendelkező részéből a felperesi álláspont következik. Jogszabályba ütköző vételi jog megállapodásra nyilvánvalóan nem alapítható jog, így annak alapján társasági részesedés sem szerezhető. Tekintve, hogy a törvényszék a 2011. szeptember 2-i szerződésmódosítást jogszabályba ütközőnek, de nem semmisnek minősítette, nincs jelentősége annak, hogy a felperes 2011. szeptember 2-i szerződésmódosítás érvénytelenségének megállapítása iránti keresete elutasításra került. A rendelkező rész azon megállapítása is a felperes értelmezését támasztja alá, miszerint a és a között létrejött üzletrész adásvételi szerződés az alperesi üzletrész 10 %-át meghaladó részében érvénytelen.

Mindebből pedig az következik, hogy a felperes törvényességi felügyeleti kérelme megalapozott volt, tag bejegyzésének a változásbejegyzési kérelemhez csatolt okiratok alapján nem lett volna helye. A cégbíróság akkor járt volna el helyesen, ha a törvényességi felügyeleti kérelemnek helyt adva a Ctv. 46. § (6) bekezdése alapján elutasító végzést hoz.

A Fővárosi Ítéltábla rámutat, hogy a változásbejegyzési kérelem és az annak tárgyához kapcsolódó törvényességi felügyeleti kérelem együttes elbírálási kötelezettségéből következően a cégbíróság eljárási szabályt is sértett, amikor a változásbejegyzési kérelemről 2016. május 12-én, míg a törvényességi kérelemről csak 2016. május 17-én döntött annak ellenére, hogy a két kérelmet maga is összefüggőnek találta. (E tévedéséből következően, megsértve a Ctv. 78. § (2) bekezdésében írtakat, a törvényességi felügyeleti kérelmet elutasító határozattal szemben fellebbezési jogot is adott.)

Az elsőfokú bíróság a győri ítéletet a cégbírósággal egyezően szintén tévesen értelmezte. A 2011. szeptember 2-i szerződésmódosítás érvénytelenségének megállapítása iránti felperesi kereseti kérelem elutasítása ugyanis nem jelentette, hogy 10 %-ot meghaladó mértékben az alperesben üzletrészt szerezhetett volna. Az erre irányuló megállapodást a törvényszék jogszabályba ütközőnek minősítette, levonva ennek jogkövetkezményét. Jogszabályba ütköző megállapodás joghatás kiváltására alkalmatlan, így helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy tagkénti bejegyzésének azért nincs helye, mert a tőle megszerzett, az alperes üzletrésznének csupán 10 %-át kitevő üzletrészt a tagra átruházta.

A Fővárosi Ítéltábla úgy ítélte meg, hogy a jelen perben a jogszabálysértés nem küszöbölhető ki, a Ctv. 66. § (3) bekezdése alapján a jogszabálysértő adat hatályon kívül helyezésének van helye.

A kifejtettekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága 2016. május 12-én kelt/174. számú végzésének 1/26. számú rovata alatt bejegyzett - tagra vonatkozó - jogsértő adatát hatályon kívül helyezte.

A Fővárosi Ítéltábla a Ctv. 66. § (3) bekezdése szerint alkalmazandó 66. § (2) bekezdése alapján hívta fel a cégbíróságot, hogy törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva hivatalból törölje a hatályon kívül helyezett cégjegyzéki adatot. Ugyancsak a Ctv. 66. § (3) bekezdése szerint alkalmazandó 66. § (2) bekezdése alapján rendelkezett a cégbíróság felhívásáról az alperes törvényes állapota helyreállításához szükséges törvényességi felügyeleti intézkedések megtétele érdekében.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest az eredményesen fellebbező felperes 36.000 forint lerótt kereseti és 48.000 forint lerótt fellebbezési illetékből, továbbá a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése, valamint 4/A. §-a alkalmazásával megállapított ügyvédi munkadíjból álló első- és másodfokú együttes perköltsége megfizetésére.

Budapest, 2017. szeptember 13.

Dr. Gál Judit s. k.
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s. k.
előadó bíró

Dr. Molnár József s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Gesztesi Diana
bírószági ügyintéző